

KOTA TI NZAPA

[Sängö - سانجو - sango]

Wa sungo ni

ADOUM HASSAN - Pockit

Wa bängbïngö-peko ni (revue par)

MOHAMED ZAKARIA

عظمة الله تعالى

كتبه

آدم حسن بوكيت

۲۰۱۶

راجعه

محمد زكريا

A KOTA LI TENE (SOMMAIRE)

<u>#</u>	<u>Mama tene</u>	<u>Nzoroko</u>
I	LI TENE (INTRODUCTION)	2
II	MA NA BE NA KOTA TI NZAPA	4
2-1	Ake bumbi Nzapa na mbeni ye pepe	5
2-2	Rububiya ti Nzapa	7
2-3	Uluhiya ti Nzapa	11
III	A KOTA GERE TENE SO A GBU ISLAM	13
IV	A GBUKU SO A MU NGANGU NA NI	14

I- LI TENE

Ibara a ita koe na bara ti Islam so, ake assalamu aleikum wara amatullahi wa barakatuhu : Gonda na siriri ti Nzapa na ndoti a ita koe na ngoy so.

Nga gonda na bara, na siriri na ndoti watoka ti Nzapa, **Muhammad**, nga na ndoti a sewa tilo koe.

A ita wa ma be!

Kozo ti tene mo zo mo sala yekoe, ake na ngangu na ndo timo musilimi titene mo bara watoka ti Nzapa : **Prophète Muhammad** (gonda na siriri na ndo ti lo); tonga na tiso azu na ye na ya kota gbuku so ake **Coran** na sura les Coalisés na verset 56, wala baluku na omene. Nga mo ke wara nay a ti gbuku ti **Hadiths**, so a su a tene ti yanga ti wa toka ti **Nzapa** na yani.

A ita wa ma be!

Eke vunga na ala sango na ndoni lasso : **Ma na be na kota ti Nzapa.**

So igboto ni, na ya gbuku so irini a yeke so : Ma ngo na be na Nzapa oko ti a ita so a yeda na agbukuti wa toka ti Nzapa (Suna), nga na mango tere na ndoti yanga oko.

Ita so loke kota wa ndara eretilo: Cheikh **Muhammad ibn SALEH AL UTHAYMIN**

Loke zoa ita so, loke wa fango mbeti na kota da Sendagi ti misilimi so ereni ake: Imam **Muhammad ibn SAUD**, na kete kodro so ereni **QASSIM**; loke Imam, wala loke sambela na azo na kota da Nzapa so ereni **UNAYZA**, nga loke fa tene ti Nzapa ka. Nga loke oko ita so ake na ya boumbi ti a kota wa ndara ti kodro ti **Arabie Saudite**, wala a Grands Savants.

II-MANABE NA KOTA TI NZAPA

A ita wa ma be!

Be tiye ake ti ma na be na Nzapa, nga na Ayingova (wala a Anges), nga na a kota gbuku so Nzapa a zu na sese, nga na a watoka tilo Nzapa, nga na lati ndani (wala jour dernier), nga ti unzi nani, na yeso a lingbi ti ga na mo zo nzoni wala sioni (destin bon ou mauvais) ande na ya duti ti mo.

- So afa tene, a ita ike ma na be na yeso a ereni a tene: **Rububiya** ti Nzapa; so atene gne? Nzapa lo oko loke gbia, loke so lo sala azo, yayu, na sese, nga loke kota so loke ngangu na ndo ye koe.

- Ike ma na be nga na yeso a tene **Ulihiya** ti Nzapa, so afa gne? Lo oko si elingbi ti voro, nga yeso koe zo alingbi ti voro na sese, tongana ake gi lo pepe, yeni ake sioni.

- Ima na be na **iri nde nde** so lo Nzapa loke na ni, nga a yeso a fa a nzoni ti kota tilo (wala ses Attributs).
- Ti ndangbani, ima na be so **loke gi oko**, na ya ti a ye koe, ake bumbi lo na ye oko pepe.

2 -1 Ake Bumbi Nzapa na Mbeni ye Pepe

Ti inga ye mingi na ndo ti a tene so koe itene fade, Ema tene so Nzapa a tene na ya kota gbuku ti lo:

" So a tene: lo Nzapa loke gbia ti a nduzu na sese, nga na ti ye so koe ake na popo a ye use so. E voro lo na kanga ngo be. Lo inga so lo sala e tongana yingo ti lo." (Coran
Surat: Mariam (Marie); Verset: 65)

Nga lo kiri lo tene: Lo Nzapa! Mbeni Nzapa so ake na gigi ti lakoe lakoe ton nga na lo ake pepe. Lango ake tara ti mu lo pepe, nga loke lango pepe. Yeso koe ake na nduzu na sese ake tilo. Zoa si a lingbi ti duti na dawa ti mbeni ye, kozo si lo unda kota tilo pepe?

Lo inga yeso ake ga ande na dawa, nga na yeso a hon a we. Na ndoti a ndara nde nde ti gigi lo inga yeso lo ke wara. Comandema tilo a hon ngangu ti a nduzu na sese, so titene lo zi le na ndoni, ake ye oko na lo pepe. Lo ke kota mingi. (Coran : Surat : Baqara (la vache); Verset : 255)

Lo kiri lo tene ndo so: Lo si loke Nzapa. Mbeni Nzapa ti hon lo ake pepe. Lo inga ye koe, ake ba lo pepe, loke ba ye koe. Kota tilo ake mingi. Lo yeke na ngangu, lo ye sala ngo yeti kiri kiri pepe, lo ke de be ti zo, loke mu ngangu na zo, lo lingbi ti sala yeso koe lo ye. Lo hon ngangu ti yeso a lingbi ti bumbi lo na mbeni ye. Lo si loke zi lege na ndo tongo nda ti koe, lo ke fa lege na a zo. Lo si lokena a pendere a ere. Yeso koe ake na yati a nduzu na sese ake voro lo. Lo ke na ngangu nga na ndara. (Coran: Surat : L exode; Verset : 22-24).

2 – 2 Rububiya ti Nzapa:

A so fa a tene Nzapa lo oko loke gbia, lo oko si lo sala yayu na sese. Kota ti lo ake mingi, lo inga ye so koe a nguru e. Yeso koe lo da be ti sala, loke sala na tango so lo e.

Ema tene so Gbia Nzapa a tene nay a kota gbuku so:

Nga lo kiri lo tene: Lo Nzapa! Mbeni Nzapa so ake na gigi ti lakoe lakoe ton nga na lo ake pepe. Lango ake tara ti mu lo pepe, nga loke lango pepe. Yeso koe ake na nduzu na sese ake tilo. Zoa si a lingbi ti duti na dawa ti mbeni ye, kozo si lo unda kota tilo pepe?

(Coran : Surat : Mariam (Marie); Verset : 65)

Eke ma na be na lo senge pepe. Nga e lingbi ti de kite na kota ti lo pepe. Lo sala e azo ta na yingo ti lo biani. So ake kota ye mingi, e lingbi ti da be tie na ndoni.

Gbia Nzapa so sala azo, lo za na sese, nga lo mu na ala a ndara nde nde, nga na comandema. A ndara so ake ti tene ala gbu li ti ala nga, si ala sala na a kwa nde nde ti maye na ni. **Nzapa** a

inga yeso lo sala, nga si lo kangbi zo na gnama, a ye use ake lege oko pepe. Zo ndara so loke na ni ake ti tene na yati sala ngo a kosala ti lo, lo kangbi nzoni na sioni.

A yeti gigi so mingi ake ti tene e inga ni. Ake nzoni mingi. Tapande ni ake ti so fade na yati a kwa wala kosala so eke sala nde nde a mu lege na e ti tene e inga Nzapa nzoni mingi. **Nzapa** lo ye, yeso ake nzoni nga ake zi le ti zo si lo bando polele na ya duti tilo.

Nzapa a sala nga yayu, senge pepe, ti tene tongana mo zo mo inga gne si moke sala na ya duti ti mo na sese, nga fade mo ke kiri ande na mbege ti lo na la ndani. Na tango so ande zo oko oko ake fa a nzoni kwa, so lo sala na sese si lo ke so benda na ni.

Ake tongana mandako a ita, yeso koe eke sala ake ti tene e duti ande na popo ti a wa songo benda so. Na langoni ande, zoa si ake yeda ti ngba na peko?

E ba mingi na ndo ti salango a nzoni a kosala ti wara lege ti songo benda so, Wa toka **Prophète**

Muhammad (gonda na siriri na ndo ti lo) a sala tene mingi na ndoni. Nga lo gboto me ti a ita mingi na ndo ti salango a nzoni kosala.

A mbeni a watoka nga so **Nzapa** a tok a ala kozoni tongona **Noe (Nuhu)**, nga wala **Moise (Mussa)**, so (gonda na siriri na ndo ti ala), ala sala kpemgba kosala mingi tongana ti so Nzapa a unda na ala na ndoni. Gne a si na akota a watoka so a ita, awo a dekite na ala mingi, nga azo a mu ala tongana na a wato. Ake kota bira mingi si a ita so a sala.

Na peko si azo a mu ta tene na ala, nga **Nzapa** a ba ngangu so a Watoka so a sala, nga lo si loke futa ala.

Eba nga na mbege, Nzapa a sala sese nga na a ye mingi so lo sala lo za na ndoni. Eke wara a Ngu nde nde, eke wara a Gbako nga na a ye mingi na yani, eke wara nga a Oto, nga na a Gnama ti ngonda nde nde, nga na e a Zo so lo sala e na ndo sese, nga na ndoni lo mu na e comandema ti tene e sala ye koe gin a lege ti nziya.

So eba ake kota ye mingi si Nzapa a sala. So koe tonga ala ban a popo ni, e a Zo nengo ti ye so koe ake ndoti e. Ndali ti so e a Zo si lo mu na inga ngo ndo (wala ndara nde nde ti gigi. Nga e si e inga nzoni na sioni, nga es e inga kua na zingo. E zi le tie a ita, e gbu kosala ti nzapa ngangu.

Kota ti gbia Nzapa ake mingi, a lingbi ti bumbi lo na mbeni ye pepe. Lo toka wa toka tilo so ake **Muhammad**, (gonda na siriri na ndo ti lo), so lo ga na Réligion ti ta tene, ti fq nzoni lege na ndo gigi koe.

Tongana nzoni tapande ti a ita so ake sala nzoni, tongana na yeso a lingbi ti fa polele na popo ti azo, nga na a toro.

2 – 3 Uluhiya ti Nzapa:

Nzapa lo ke kota mingi, e lingbi ti voro gi lo oko. A ke bumbi lo na mbeni ye pepe. Nga yeso koe zo a lingbi ti sala tongana ake gi lo pepe, ye ni a ke nzonni pepe.

Ake bumbi Nzapa na mbeni ye oko na sese pepe. Nga lo inga a yeso koe eke sala tongana ake gi lo oko si eke voro. Lo ke ba e nga lo inga yeso koe e ke sala na doutingo tie.

Ema tene so Gbia Nzapa a tene na ndoni:

Lo inga yeso ake ga ande na dawa, nga na yeso a hon a we. Na ndoti a ndara nde nde ti gigi lo inga yeso lo ke wara. Comandema tilo a hon ngangu ti a nduzu na sese, so titene lo zi le na ndoni, ake ye oko na lo pepe. Lo ke kota mingi. (Coran : Surat : Baqara (la vache); Verset : 255).

Yeso gbia Nzapa a unda na e, ake ti tene e voro, nga e da be ti e na lo ti lakwe lakwe. Na yati voro lo so eke da be ti ye da, e bumbi lo na mbeni ye pepe.

A ita bgia Nzapa lo ke nga na ere mingi so ake na ndo ti lo. A ere nde nde so koe ake ti tene a mu ngangu tan a lo biako. So nga ake kota e mingi.

Lo fa na mbege ti lo, nga mbege ti a gbuku so lo zu na sese (**Coran**), nga na ndara (**Sunna**), so a lingbi ti mu futa na a wa ma na be na lo, ti tene a lekere nzoni duti tilo na sese, nga na la ndani. Na yati yeso koe efage:

Moke wara; ma na be ti ta tene, a nzoni sarango kwa, nzoni gbungoli, nga na nzoni sarango ye .

Gbia Nzapa tongana so e tene na yati a mbeni a tene so a hon, loke na ere mingi so a nga kota ti lo na ya aye so koe lo ke sala. Moke wara nga a ere so nay a kota gbuku so lo zo na sese.

III- A KOTA GUERE TENE SO A GBOU ISLAM

A ita wa toka ti Nzapa (gonda na siriri na ndo tilo) lo za a wa ma be tilo koe na nzoni lege so a vuru tongana kotala, nga zo oko a lingbi ti zi tere na pokon na ndoti lege so pepe.

Ti mango mbeto ti gbia Nzapa, na kota tilo, na yati a kwa so eke sara, iwara na ya gbuku ti Prophète (gonad na siriri na ndotilo), so ita tiye **Abdoulaye ibn OUMAR** a fa a kuta ye oku so agbo Islam:

Eyeda gbia Nzapa ake gi oko; **Wa toka Mohammad** (gonda na siriri ti Nzapa na ndo ti lo) ake wa toka tilo; Ivoro lo na lege so a fa na ye; Esara nzoni na azo ti mawa (Aumone); Ikanga yanga tiye na nzara (Carème); nga Igo ibando, isala a salat (Prières), na a duha (undango Nzapa mingi) na sese ti Islam (Makkah na Madinah).

(Azo so a su sango ni BUKHARI na MUSLIM).

VI- A GBUKU SO A MU NGANGU NA NI

III - A GBUKU SO A MU NGANGU NA NI

4 – 1 Coran

4 – 2 Hadiths

4 – 3 **Ma ngo na be na Nzapa oko:** Muhammad ibn
SALEH AL UTHAYMIN

Wa gbungo li, nga na sungo ni: **ADOUUM HASSAN – Pockit**

Kamba ti kosala ti lo:

- Kota wa kosala (wala Cadre) na Direction ti Santé Familiale, na ndo kwa ti Ministère ti Santé na Bangui.
- Nga lo ke wa mandango mbeti na kota Da Sendagi ti Islam na na gbata ti Médine, na kodro ti Arabie Saoudite.

E bara a la na bara ti Islam so ake: Assalamu Aleikum Wara Amatu lah wa Barakatu.

